

**Правовий аналіз Проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання
(реєстр. №8223 від 23.11.2022).**

№ з/п	Норма проекту	Пропонована норма	Коментарі
«Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання»			
1	Ст. 6. Медичні та інші працівники, здобувачі освіти, які працюють з джерелами іонізуючого випромінювання, мають бути поінформовані роботодавцем про ризики для здоров'я, з якими пов'язана їхня робота, про загальні процедури радіаційного захисту та запобіжні заходи, яких необхідно вжити під час перебування на робочому місці з метою запобігання ризикам для здоров'я, зумовленим іонізуючим випромінюванням, а також про алгоритм вжиття невідкладних заходів у випадку радіаційної аварії. Дія цієї статті поширюється також на осіб, які виконують тимчасову роботу, пов'язану з використанням джерел іонізуючого випромінювання.	Ст.6 Медичні та інші працівники, здобувачі освіти, які працюють з джерелами іонізуючого випромінювання, мають бути письмово та під особистий розпис поінформовані роботодавцем про ризики для здоров'я, з якими пов'язана їхня робота, про загальні процедури радіаційного захисту та запобіжні заходи, яких необхідно вжити під час перебування на робочому місці з метою запобігання ризикам для здоров'я, зумовленим іонізуючим випромінюванням, а також про алгоритм вжиття невідкладних заходів у випадку радіаційної аварії. Дія цієї статті поширюється також на осіб, які виконують тимчасову роботу, пов'язану з використанням джерел іонізуючого випромінювання.	Пропонованою редакцією норми права не конкретизується форма повідомлення осіб про ризики для здоров'я, що на практиці може породжувати спори про сам факт такого повідомлення. Зважаючи, що більшість нормативних актів й так вимагає письмового підтвердження факту роз'яснення правил техніки безпеки та охорони праці, то є доцільним запровадити й письмове повідомлення конкретної особи під особистий розпис.

2	Ст. 7. Юридичні особи та фізичні особи — підприємці, які здійснюють практичну діяльність, несуть відповідальність за захист осіб, залучених до реагування на радіаційні ситуації, ліквідації радіаційної аварії та її наслідків, від впливу іонізуючого випромінювання, завчасно надають належну та актуалізовану інформацію щодо можливих ризиків для здоров'я, з якими може бути пов'язана їх участь у виконанні робіт з реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків, і про вжиття необхідних заходів безпеки.	Ст.7 Юридичні особи та фізичні особи — підприємці, які здійснюють практичну діяльність, несуть відповідальність за захист осіб, залучених до реагування на радіаційні ситуації, ліквідації радіаційної аварії та її наслідків, від впливу іонізуючого випромінювання, завчасно та у письмовому вигляді надають належну та актуалізовану інформацію щодо можливих ризиків для здоров'я, з якими може бути пов'язана їх участь у виконанні робіт з реагування на аварійні ситуації, ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків, і про вжиття необхідних заходів безпеки.	Пропонованою редакцією норми права не конкретизується форма надання належної та актуалізованої інформації щодо можливих ризиків для здоров'я, що на практиці може породжувати спори про сам факт такого повідомлення. Зважаючи, що більшість нормативних актів й так вимагає письмового підтвердження факту роз'яснення правил техніки безпеки та охорони праці, то є доцільним запровадити й письмове повідомлення конкретної особи.
3	Ч.2 с.17 Сукупна потенційна користь медичного опромінення має бути більшою в порівнянні з можливою шкодою для конкретної людини, яку може спричинити це опромінення, враховуючи ефективність, користь та ризики доступних альтернативних не радіаційних методів, що застосовуються з такою ж метою (принцип обґрунтування медичного опромінення).	Ч.2 ст.17 Медичне опромінення застосовується виходячи з принципу обґрунтування такого.	За загальним правилом та для однакового застосування, норма права має бути конкретною та лаконічною. Пропонована проектом норма ч.2 за своєю суттю коротко розкриває принцип «обґрунтування медичного опромінення» та закликає діяти за принципами такого. Одночасно, у ч.3 ст.17 проекту, повторно, але вже широко розкривається зміст все того ж принципу «обґрунтування медичного опромінення». Пропонується, у ч.2 ст. 17 залишити лиш вимогу діяти у відповідності принципу «обґрунтування медичного

			опромінення» без розкриття та дублювання змісту такого
4	Ч.1 ст.21 Виплати компенсації за перевищення лімітів доз та відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок впливу іонізуючого випромінювання, забезпечуються за рахунок коштів юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців , в результаті практичної діяльності яких сталося перевищення.	Ч.1 ст.21 Виплати компенсації за перевищення лімітів доз та відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок впливу іонізуючого випромінювання, забезпечуються за рахунок коштів та/або майна юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, в результаті практичної діяльності яких сталося перевищення.	Норма проекту не визначає, що робити постраждалим особам у разі відсутності в юридичних осіб або ФОП, винуватих у заподіяні шкоди, коштів, на які може бути звернуто стягнення. Щонайменше, до пропонованої норми необхідно внести право стягнення на майно. Пропонується також передбачити обов'язок юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, що здійснюють діяльність пов'язану з ризиками завдання шкоди, заподіяної внаслідок впливу іонізуючого випромінювання, страхування своєї цивільної відповідальності.

Правовий аналіз підготовлено **Олександром Корнагою** – адвокатом, членом Комітету медичного і фармацевтичного права та біоетики НААУ.